

22. ՀԱԼԱԼԸ ԶՀԱՐԱՄՈՂ ԿՆԻԿԸ

Ավալ ժամանակին ըլնում ա շիլնում մի մարդ, մի կնիկ։ Սրանք շատ դառն-աղքատ, անճար են ըլնում։

Օրհն մի օրը մարդը միտք ա անում, ասում ա.— Վե կենամ, էթամ ուրիշ երկիր աշխատանքի, բալի միքանի շալի աշխատեմ, բերեմ օղլուշաղ պահեմ, ընչանք տենանք վերջներս ի՞նչ ա ըլնում. աստոծ ողորմած ա, հալքաթ մեզ մի լիս ու ճար կանի, էրկու դռնից մի դուռը բաց կանի։

Կանչում ա կնկանը.— Ա՛յ կնիկ,— ասում ա,— ուզում եմ էթամ ուրիշ երկիր աշխատանքի. ի՞նչ կասես։

— Ի՛նչ պտի ասեմ, ա՛յ մարդ. թե գիտաս՝ ձեռդ զադ կընկնի, մի բանի տեր կդառնաս, էթաս լավ կանես. յանի պարապսարապ ման գալոն ի՞նչ պտի ըլնի։

— Լա՛վ,— ասում ա,— որ էթամ՝ խոսք տա՛լիս ես, ընչանք իմ գալը արուտ-հայո՞վ կենաս, քու հալալը չհարամես։

— Հա՛ւ,— ասում ա կնիկը,— խոսք եմ տալի. թե քեզ մուխաննաթություն արի՞ ի՛նչ ուզում ես ա՛րա, արինս քեզ հալալ ա։

— Լա՛վ,— ասում ա մարդը,— բա՛ս որ ըտենց ա՝ կէթամ։

Հեզսի օրը ճամփի թաղարեք ա տենում, մի քանի ամսվա պաշար վեր ունում, վե կենում ընկնում ճամփա։ Էթում ա, էթում ա, էթում ա, շատն ու քիչն աստոծ գիտա, է՛ս քաղաքը, է՛ն քաղա-

քը, է՛ս գեղը, է՛ն գեղը, որդի ուստ ա գալի մնում ա, բանում, փող աշխատում, էլի վն կենում էթում իրա ճամփեն։ Ըսենց մի տարի, էրկու տարի, իրեք տարի աշխարհ-աշխար, երկրե-երկիր ման ա գալի, ընչանք քիչ-միչ փող ա շինում, նոր ասում ա՝ վն կենամ, էթամ մեր երկիրը։ Վեր ա կենում գալի։ Գալիս ա գալի, շատն ու քիչն աստոծ գիտա, մի օր, էրկու օր, իրեք օր, մի շաբաթ, էրկու շաբաթ, իրեք շաբաթ, մախլասի՝ մի ամիս, հասնում ա իրանց երկրի սնուռը։ Ըտն սրան մի ցելվոր ա ուստ գալի։

— Ա՛րի,— ասում ա ինքն իրեն,— մի սրան հարցնեմ, տենամ իմ կնիկը ո՛նց ա, ո՛նց չի, իրա տված խոսքը պա՛հել ա, թե չէ։

Մոտանում ա դրան, ասում.— Բար՛աջողում, ա՛ղպեր։

— Բարո՛վ, հա՛ղար բարին,— ասում ա ցելվորը։

— Յլա՛ն գե՛ղիցն ես,— հարցնում ա։

— Հա՛, ֆլա՛ն գեղիցն եմ,— ասում ա ցելվորը,— խի՞ որ։

— Քեզ մի բան եմ ուզում հարցնեմ, չեմ գիտա դրուստը կասես, թե չէ։

— Կասեմ, խի չեմ ասի,— ասում ա ցելվորը։

— Յլա՛ն մարդի կնկանը ճանա՛նչում ես։

— Կա՛մ, շա՛տ լավ եմ ճանաչում։ Է՛ն չես ասում, որ մարդը զնացել ա դարբություն՝ աշխատանքի։

— Հա՛, հենց է՛ն։ Ո՛նց ա, լա՛վ ա. հո դարտ չի՞ անում մարդի հմար։

— Ի՞նչ պտի դարտ անի,— ասում ա ցելվորը ծիծաղալուն,— ի՛նչն ա բոլ մարդը...

Մարդը էս որ լսում ա, մատը կծում ա.— Բա՛լի,— ասում ա ինքն իրան,— կա չկա, ըստե մի բան կա։

Դառը-տխուր վեր ա կենում, գալի իրանց գեղը։ Կնիկը մարդին տենալու բաշտան, ուրախանում, աշխարով մին ա ըննում։ Համա մարդը որ ասես ձեն, ծպտոն չի հանում. նոթերը կիտած էթում ա մի պուճախում նստում։ Էս կնիկն ա՝ էն սհաթը էթում ա լազանով ջուր բերում, մարդի ոնները լվանում, շորերը փոխում, եննա հացի թագարեք ա տենում, որ մարդին հաց տա։ Հաց են ուտում, պրծնում, թեք են ընկնում, քնում։ Կնիկը մնում ա միտք անելուն, թե էս ի՛նչ ա պատահե իրա մարդէ՛ս, որ ըսենց նոթերը կիտել ա, որ ասես, չի խոսում։

— Հալըա՛թ,— ասում ա,— գնացել ա դարբություն, չի կարացե. փող աշխատի, դարտակ վեր ա կացե, էկե՛ն՝ ընդուր ա ըսենց դառը-տխուր, յա ո՛վ գիտա ճամփին մի փորձանք ա էկե գլուխը, չի ասում:

Մախլա՛ս՝ խեղճ կնիկը ի՛նչ անում ա, չի անում, մարդի դարտը չի կարում իմանա:

Ըսենց անցկացաւ մի քանի վախտ՝ մի օր, էրկու օր, իրեք օր, մախլասի՛ մի շաբաթ, օրեն մի օրը մարդը կնկանը խարությունով տարաւ գեղիցը դուա, ընդե տվեց սըպանեց, ինքը էլ եդ դառաւ, էկաւ գեղը: Աստու հրամանով ալբիալը էդ սըպանած կնկա տեղը աղբուր դուա քցեց: էդ աղբուրը ընենց մի Անմահական ջուր ունեւր, ընենց մի Անմահական ջուր ունեւր, որ մեռելն էլ խմեւր, էն սհաթը կսաղանար, ընդե կկաննեւր:

Ըսենց անցկացաւ մի օր, էրկու օր, իրեք օր, մախլասի՛ մի շաբաթ, օրեն մի օրը մի բեզրգյան իրա մարդկերանցով անցկենալիս ա ըլնում էդ գեղի կշտովը: Հենց հասնում ա էդ կնկա սըպանած տեղը, մոթը գետինը կոխում ա:

— Ըստե վե գանք,— ասում ա,— հաց-մաց ուտենք, դինջանաք, գշերը մնանք, նոր էն գլխեն վե կենանք ընկենք ճամփա: էդ աղբրի կշտին վեր են գալի, շադիր տալի, մնում: Որ վեր են գալի պրծնում, տենում են էդ աղբրի կշտին հրենիկ մի սպանած կնիկ:

Ասում են.— Հա՛լըաթ իրա մարդին մուխաննաթություն ա արե, նա էլ սըպանել ա, բերե քցե ըստե, որ շան ու գիլի փայլընի:

Բերում են կրակ անում, որ կիրակուր էփեն: Իրանք էլ կողագից սավայի զադ շեն ունենում: Թաւով ջուր են դնում կրակի վրեն, որ մի քանի խոտոց կողագ խաշեն: Կողագը կոտորում են, ածում թաւեն թե չէ, ալբիալը սաղանում ա, թաւի միջիցը դուա գալի, ընկնում գետինը: Քոմմա մնում են զարմացած, թե էս աղբրի ջուրը ինչ զորություն պտի ունենա, որ կոտորած կողագը քցում ես մեջը՝ սաղանում ա: Շատ են միտք անում, խելք խելքի տալի, ի՛նչ անում են շեն անում, շեն կարում իմանա:

— Է՛կեք փորձենք,— ասում ա բեզրգյանը,— էս սըպանած կնկա վրեն էլ եդ ջրԿցը շաղ տանք, տենանք կսաղա՞նա, թե չէ:

Բերում են շաղ տալի՝ Շաղ տալու բաշտան էդ կնիկը սաղա-

նում ա, վե կենում նստում, ընում ա ո՛նց որ մորեն մին: Քոմմա մնում են սառած իրար էրեսի մտիկ անելոն:

— Ի՛նչ կնիկ ես,— հարցրեց բեզրգյանը,— էս ո՛նց ա էլե, որ քեզ սըպանել են, բերե քցե ըստե:

Նո՛ր էդ կնիկը ըստե նստեց մին-մին նաղլ արեց իրա գլխով անցկացածը, ոնց որ ես ձեզ նաղլ արի:

Բեզրգյանը էս որ իմացավ, հարցրեց.— Չե՞ս գա քեզ տանեմ շինեմ ինձ կնիկ. զաթի ես էլ աղապ, էթանք գլխեերս դինջ իրար հեննա ապրենք:

— Չէ՛, բեզրգյանը սաղ ըլնի,— ասեց կնիկը,— ես մարդ ունեմ, իմ հալալը չեմ հարամի:

— Չէ՞,— մըն էլ հարցրեց բեզրգյանը:

— Չէ՛,— ասեց կնիկը:

— Տե՛ս, կփռմանես,— ասեց բեզրգյանը:

— Չե՛մ փռմանի,— ասեց,— դու քու աստոծ, ի՛նչ ուզում ես՝ ա՛րա:

Բեզրգյանը շատ հերստեց էդ կնկա վրեն, նոքարներին հրամայեց, մի քառասուն զազանոց ֆոր փորեն, նրան քցեն մեջը, մի եքա քար էլ դնեն ֆորի բերնին, որ ընդիան դուս չգա: Նոքարները մի քառասուն զազանոց ֆոր փորեցին, խեղճ կնկանը քցեցին մեջը, մի քար էլ դրին ֆորի բերնին: Առավոտը լիսը բացվեց թե չէ, սրանք իրանց զադ-մադերը հավաքեցին, վե կացան ընկան ճամփա:

էդ կնիկը մնաց մեն-մենակ ֆորի միջին: Շատ ձեն տվեց, հարա՛յ կանչեց, աղաչանք-պաղատանք արեց, հավարին հասնող չէլավ: Անց ա կենում ըսենց մի օր, էրկու օր, իրեք օր, օրեն մի օրը մի ուրիշ բեզրգյան ա գալի, էդ ճամփովը անցկենում, էդ աղբրի կշտին վեր ա գալի, շադիր տալի մնում, որ մի քիչ դինջանա, հաց-մաց ուտի, էլի վե կենա էթա իրա ճամփեն: Վե գալու բաշտան մի նվոցի ձեն ա ընկնում անկաշը:

— էս ի՛նչ նվոցի ձեն ա,— հարցնում ա բեզրգյանը նոքարներին,— մի գնացե՛ք տեհեք էդ ձենը ո՛րդիան ա գալի:

Նոքարներն էթում են դե՛ս ընկնում, դե՛ն ընկնում, է՛ս դիհը ման գալի, է՛ն դիհը ման գալի, անկաշ դնում, մախլասի՝ ո՛ր շատ ման են գալի, տենում են հրեսիկ մի քառասուն զազանոց ֆոր, էդ ֆորի միջիցը մի նվոց ա գալի: Ֆորի բերնի քարը եդ են քցում:

— Էդ ո՞վ ես, — հարցնում են նոթարները:

— Աստու սիրուն, — ձեն ա տալի կնիկը ֆորիցը, — ինձ ըստիան ազատեք:

Ալբրիալը բերում են պարան կախ անում ֆորը, կնիկը կապում ա մեջքը, քաշում են, հանում: Հանում են ի՞նչ տենում՝ մի սի՛րուն, նա՛շխուն կնիկ: Աղաք են անում դրան, բերում բեզրգյանի կուշտը, բեզրգյանին նաղլ անում թե՛ ըսե՛նց, ըսե՛նց, ըսե՛նց բան:

— Ի՞նչ կնիկ ես, — հարցնում ա բեզրգյանը, — ըստերանք ի՞նչ ես շինում:

Կնիկը նստում ա ըստե մին Մին նաղլ անում իրա գլխով անցկացածը, ոնց որ ես ձեզ նաղլ արի:

— Ինձ շե՛ս առնի, — հարցնում ա բեզրգյանը, — դու ինձ կնիկ, ես քե մարդ:

— Զէ՛, բեզրգյա՛նը սաղ ըլնի, — ասում ա կնիկը, — ես մարդ ունեմ, իմ հալալը ո՛նց հարամեմ:

Էս խոսքի վրեն բեզրգյանը սրտի հերսիցը չի իմանում ի՞նչ անի: Նոթարներին հրամայում ա էդ կնկանը դնեն մի ղութկի մեջ, ղութկի բերանը կալնեն, տանեն քցեն ծովը: Նոթարները բերում են մի ղութիկ շինում, դրան դնում մեջը, ղութկի բերանը դայիմ կալնում, տանում քցում ծովը, թողում գալի:

Էդ ղութիկը ջրի էրեսին տըմբտըմբալոն էթում ա: Էթում ա, էթում, մի օր, էրկու օր, մախլասի՛ իրեք օր, քամին քշում ա, հանում ջրի դրաղը: Ըտե ծովի դրաղին մի թուռ չի էր կենում. ինքն էր, մի պառավ մեր, էլ զադ չուներ. էրկսով էդ անվիրի-վիրի տեղը տուն ին շինե, գլխները դինջ իրանց հմար ապրում ին:

Էս թուռ չի ջրի էրեսին ղութիկը որ տեհավ, ուրախացավ, աշխարով մին էլավ. հենց իմացավ միջինը փող ա, յա ապրանք, յա մի ուրիշ զադ, ասեց. — Կտանեմ, կհարստանամ, — թուռը քցեց, հանեց:

Ճըռընչալոն էդ ղութիկը դրեց շալակը ու դո՛ւզ դպա տուն: Որ հասավ տուն, բերին ղութկի բերանը բաց արին. բաց արին, ի՞նչ տենան՝ միջին մի թրջված, տըմբսկված կնիկ, որ սոված ու թլունիցը լղարե, դառել ա չոր չոփ, պինշը բռնեա ֆոգին կտա:

— Փա՛ռք քեզ, աստո՛ծ, — ասեցին, — փառքդ շա՛տ ըլնի, հալթաթ էս էր մեր ղսմաթը:

Թողու մերը բերում ա էդ կնկանը տաք ջրով չին-չին լեղաց-

նում, իրա հին շորերիցը հագցնում, եննա հացի թաղարեք ա տենում. մի քանի ձուկն ա խաշում, կիրակուր էփում, մախլաս՝ ի՛նչ որ աստոծ տվել էր՝ բերում ա դնում աղաքը, որ ուտի: Խեղճ կնիկը զաթի սոված, նխտից ընկած՝ հացը որ տեհավ, գիլի նման վրա պրծավ հացին: Կերավ, կշտացավ, աստուն փառք տվեց, թոռուցը, նրա մորիցը շնորհակալ էլավ, դրաղ քաշվեց:

— Հմի ա՛սա տենանք,— հարցրեց թոռլին,— էս ի՛նչ բաս ա, քեզ ո՞վ բերեց քեց ծովը:

— Բա չե՛ս ասի,— ասեց էդ կնիկը,— ըսե՛նց, ըսե՛նց, ըսե՛նց բան:

Նո՛ր նստեց ըստե մին-մին նաղլ արեց նրանց իրա գլխով անցկացածը, ոնց որ ես ձեզ նաղլ արի:

— Ինձ չե՛ս առնի,— հարցրեց թոռլին,— զաթի ես էլ ազապ, մարդ ու կնիկ ըլնենք, ըստե իրար հեննա պարենք:

— Ձէ՛,— ասեց էդ կնիկը,— ես մարդ ունեմ, իմ հալալը ո՞նց հարամեմ: Ուզում ես,— ասեց,— ա՛րի քիր ու աղպեր ըլնենք:

— Ըլնե՛նք,— ասեց թոռլին,— թող քու ասածն ըլնի:

Ըսօրվանից դենը թոռլին քանի էթում էր ձկան, ասսու հրամանով, ամեն թոռի անհեսար ակն ու մարգարիտ էր հանում ծովիցը. համա խեղճը չէր իմանում ըտոնք թանգ բաներ ա, որ տանի ծախի, բոլ փող կտան: Ըսենց էնքամ ակն ու մարգարիտ հանեց ծովիցը, որ տանը էլ դնելու տեղ չկար՝ էնքա՛մ շատ էր:

Օրեն մի օրը միտք արեց, ասեց՝ արի մի քանի հատ տանեմ քաղաք, շանց տամ, տենամ կա՞ռնեն: Քաղաք հասավ թե չէ, գնաց մի զարգյարի դուքան, ակն ու մարգարտները հանեց, շանց տվեց:

— Հատին հիստուն մանեթ տա՞մ,— ասեց զարգյարը:

Թոռլին ծիծաղաց, հենց իմացավ տնազ ա անում:

— Դե՛ լավ, հարիր մանեթ տամ,— վրա բերեց զարգյարը:

Թոռլին էլի ծիծաղաց: Մախլաս՝ գլխներդ ինչ ցավացնեմ, զարգյարը ինչ գին ասում էր, թոռլին ծիծաղում էր: Էնքամ արեց, որ հատը հինգ հարիր մանեթով ծախեց:

— Ա՛յ ուստա,— ասեց թոռլին,— սրանցից որ էլ բերեմ՝ կա՞ռնես:

— Կառնեմ, խի՛ չեմ առնի,— ասեց զարգյարը:

— Բա՛ս որ ըտենց ա,— ասեց,— կբերեմ:

Թոռլին ուրախ-ուրախ փողերը դրեց ջեբը, եդ դառավ, էկավ

տուն։ Էկավ մի աղյուս լիքը լցրեց էն ակն ու մարգարտներիցը, թազադան վե կացավ էկավ քաղաք. գնաց դո՛ւզ էն զարգյարի դուքանը։

— Բար՛աշողում, ո՛ւստա,— ասեց թոռչին։

— Ա՛յ բարո՛ւ, հազա՛ր բարին, խերին, թո՛ռչի աղպեր, ամեն ճամփեդ սալամաթ. ո՞նց ես, լա՞վ ես։

— Հրես բերել եմ, ո՛ւստա, տես կհավա՞նես։

Ասեց ու աղլխով լիքը մարգարտները դրեց աղաքը։ Ջարգյա-
րը աղյուսը բաց արեց, համբրեց, հատը հինգ հարիր մանեթով
վե կալավ, հանեց փողը նաղդ տվեց, ձեռիցն առավ։ Դե՛, թոռչի՛
ու էսքամ փո՛ղ. ուրախությունիցը քիչ էր մնացե գժվեր։

— Ի՛նչ առնեմ, ի՛նչ շառնեմ ըստիան տանեմ, որ լավ ըլ-
նի,— ասեց թոռչին։

Միտք արեց, միտք արեց, ասեց.— Արի բոլ ցորեն առնեմ,
տանեմ լցնեմ ամբարները, մի քանի տարվա պաշար հազրեմ, որ
մըն էլ վե չկենամ գամ ըստե ցորնի։

Ինչքամ փող ուներ ձեռին, բիրադի տվեց ցորնի։ Առավ, լըց-
րեց ջվալները, բերանները դալիմ կապեց, քրհհարներ բռնեց, որ
տանեն։ Քրհհարները տարան հասցրին ծովի դրաղը։ Թոռչին բե-
րեց իրանց ամբարները քոմմա լցրեց. հա՛ կե, թե պտի հատնի։

Անցկացավ մի քանի վախտ, էդ Հալալը չհարամող կնկա եր-
կիրը սով ընկավ։ Սո՛ւլ եմ ասում, էնթավո՛ւր սով, որ աստոծ
փրկի, ազատի, իմ միս կտրողին ռաստ չգա. հերը որդուն էր
ուտում, աղպերը՝ աղպորը, բարեկամը՝ բարեկամին. մախլասի՛
ո՛ւլ ո՛ւմ ձեռն ընկներ, նրան էլ պրծնում չկար, սաղ-սաղ պտի
ուտեր, կշտանար, դրաղին կաններ՝ ընե՛նց մի զուլում սով էր
թոռչու ի՛նչ վեջն էր, թե աշխարքը սով ա ընկե. ամբարները լի-
քը, թեկուզ տասը տարի էլ ուտեին չէր հատնի։

Էդ սով ընկած երկրի մարդիքը իմացան, որ էդ թոռչու ամ-
բարները լիքը ցորեն ա, ամեն դհից վեր ին կենում, գալի սրա
կուշտը. սա էլ քոմմեքին տալիս էր, ճամփու դնում։ Մի օր էլ էդ
Հալալը չհարամող կնկա մարդը ու էրկու բեզրգյան էկան ցորնի,
էդ էն էրկու բեզրգյանն ին, որ իրանց քարվանսովը անցկենալիս՝
էդ կնկանը ռաստ էկան, ուզեցան վրեն պսակվի, նա դաբուլ չէ-
լավ, ասեց. «Ես իմ հալալը չեմ հարամի»։ Նրանք էլ բերին էն
օղիեքը հաղացին սրա գլուխը։

էդ կնիկը սրանց տենալու բաշտան ճանանչեց, համա լիս չընկալ, ասեց.— Տենամ սրա վերջն ի՞նչ ա ըլնում:

Նրանք հո, որ ասես, շճանանչեցին: Ախար ո՞րդիան որդե, ում մտքովը կանցկենար, թե էդ կնիկը սաղ կմնա, մի օր նրա էրեսը սրանց էրեսին կառնի:

էդ Հալալը Հհարամող կնիկը մի օր բերեց ղոնաղլըղ սարքեց, իրա մարդին ու էդ էրկու բեղրգյանին կանչեց իրա կուշտը ղոնաղ: Նրանք էլ վե կացան էկան: էդ կնիկը նրանց ընենց մի քեֆ շանց տվեց, ընենց մի ուրախությո՞ւն շանց տվեց, որ էլ չեմ կարա ասի: Քոմմքով էլ որ լուլ ու կուլ հարբեցին, էդ կնիկը վե կալալ թե.— է՛կեք,— ասեց,— ամեն մարդ իրա գլխով անցկացածը նաղլ անի, անկաջ անենք:

— Լա՛վ,— ասեցին էն էրկու բեղրգյանը ու էդ կնկա մարդը,— է՛կեք:

էդ կնիկը աղաք մի բեղրգյանին հարցրեց:

— Բեղրգյա՛նը սաղ ըլնի,— ասեց,— դե՛ նաղլ արա տենանք ի՞նչ ա անցկացե քու գլխովը:

— Սրանից մի քանի տարի աղաք,— ասեց էդ մի բեղրգյանը,— նոքարներիս հեննա ճամփա ի էթում: էկանք, էկանք, մի աղբրի կշտի մութը գետինը կոխեց: Վեր էկանք ըտե, չադիր տվինք, կացանք. վարավուրդ արինք, տեհանք էդ աղբրի կողքին հրենիկ մի կնիկ սըպանած, վե քցած: Բերինք էդ աղբրի ջրիցը շաղ տվինք կնկա վրեն, ալրիալը սաղացալ, ընդե կաննեց: Ուզեցա հեննեն պսակվի, դաբուլ չէլալ, ասեց. «Ես մարդ ունեմ, իմ հալալը չեմ հարամի»: Ես էլ, սրտիս հերսիցը, հրամայեցի նոքարներիս մի քառասուն գաղանոց ֆոր փորեն, էդ կնկանը քցեն մեջը, մի քար էլ ղենն ֆորի բերնին: Եննա շատ էլ փոշմանեցի, համա էլ ո՛ւր, բանը բանից անց էր կացե: Հրես էս ա իմ գլխով անցկացածը, որ ընչանք օրս սրտիս միջին դարտ ա դառե, գշեր, ցերեկ ինձ էրում ա:

Եննա մեկել բեղրգյանին հարցրեց:

— Բեղրգյա՛նը սաղ ըլնի,— ասեց էդ կնիկը,— հմի դորը քունն ա. ասա տենանք քո՞ւ գլխովը ի՞նչ ա անց կացե, քո՞ւ դարտն ի՞նչ ա:

— Իմ դարտը նրանից շատ ա,— ասեց մեկել բեղրգյանը:— Ես էլ հենց էդ կնկանը ռաստ էկա, ֆորիցը հանեցի: Բինձ շե՞ս

առնին,— հարցրի. «Զէ՛,— ասեց,— չե՛մ առնի. ես մարդ ունեմ, իմ հալալը չեմ հարամի»։ Սա էլ հերսոտեցի էդ կնկա վրեն. նոքարներին հրամայեցի դրա ձեռ ու ոտը կապեն, դնեն մի ղութկի մեջ, տանեն քցեն ծովը։ Խեղճ կնիկ, ո՛վ գիտա հմի ծովի ձկների փայ ա էլե, պրծե։ Սննա ես էլ փոշմանեցի, գլխիս վա՛յ տվի, համա էլ ո՛ւր, բանը բանից անց էր կացե։

Դորը գալիս ա իրա մարդին։ Վերջը նրան ա հարցնում։

Նա էլ թե.— Զուռքի դուք էրկսով էլ ձեր մեղքը շինքներդ առաք, ես էլ իմ մեղքն եմ շլինքս առնում։ Էն կնիկը որ կար՝ իմ հալալ, թագն ու պսակ կնիկն էր. ե՛ս նրան խաբությունով տարա գեղիցը դուա, ընդե սըպանեցի, հենց իմացա իրա հալալը հարամել ա։ Ի՛նչ ասեմ, ես բիրադնիցդ էլ մեղավոր եմ։

— Պրծա՛ք,— հարցրեց էդ կնիկը։

— Հա՛, պրծանք,— ասեցին։

— Դե՛ հմի դորն իմն ա,— ձեն տվեց ընդիան կնիկը։— Էդ Հալալը չհարամող կնիկը ես եմ, որ կամ։ Աստոծ ինձ ամեն փորձանքից ազատեց, սաղ-սալամաթ էս ծովի դրաղը հասցրեց, որ մի օր իմ դրստությունը էրևա, թե ես Հալալը ճարամող կնիկ չեմ։

Էս որ լսեցին, իրեքով էլ մնացին էշ կտրած, իրար էրեսի մտիկ անելուն։ Ամոթու պապանձվել ին, մնացե. չին կարում մի խոսք էլա ասի։ Էն սհաթը իրեքով էլ էկան, ընկան էդ կնկա ոնները, մեղա էկան։ Նա իրեքին էլ բաշխեց։

Սրանք մի քանի օր էլ կացան ըտե. նո՛ր ճամփի թաղարեք տեհան, էդ թողու ու նրա մոր հեննա մնաա բարով արին, շորսով վե կացան ընկան ճամփա դպա իրանց երկիրը։

Աստանից իրեք խնձոր վեր ընկավ. մինն՝ ասողին, մինն՝ ասիլ տվողին, մինն էլ՝ անկաջ դնողին։

